Gemeentelijke regulering van bestrijdingsmiddelen

Anne de Vries, 12-2-2016, Land van Cuijk

ChemLegal

Gemeentelijke handleiding
Regulering
bestrijdingsmiddelen

Provinciale handleiding
Regulering
bestrijdingsmiddelen

Gebruik in NL

- Na Malta hoogst aantal kg/hectare
- Unicef: te hoge blootstelling bij 1 op de 12 Nldse kinderen
- RIVM: hogere concentraties in huisstof rondom bollenvelden
- Hiaten in risicobeoordeling: Parkinson, cumulatie, huisstof, biodiversiteit, referentiesoorten
- Achteruitgang insectenpopulatie
- Stikstofcrisis: veranderend grondgebruik

Ruimte voor lokale regelgeving

- Hardnekkig misverstand: alleen het Ctgb gaat over gebruik
- Verordening 1107/2009: lidstaten kunnen uit voorzorg maatregelen treffen als er onzekerheid bestaat over de risico's voor mens, dier of milieu (art. 1 lid 4)
- Holtingerveld-uitspraak (ECLI:NL:RVS:2025:1428) gebruik rondom N2000
- Lelieteelt-zaken: gebruik dichtbij woningen is onrechtmatig
- Richtlijn duurzaam gebruik pesticiden (2009/128/EG)
  - Gebruik minimaliseren in gebieden met kwetsbare groepen
  - Minimaliseren in N2000-gebieden en KRW-beschermde gebieden

Bescherming gezondheid mens en dier, natuur en milieu

Algemene regels voor hele Nederlandse grondgebied

Rijk
- Regels over gebruik (Bal, Wgb, Bgb)
- Regels over toelating (Wgb, Bgb)

Ctgb
- Toelating middelen
- Gebruiksvoorschriften (Ver. 1107/2009, Wgb, Bgb)

Veilig gebruik op specifieke locaties

Provincie
- Natura 2000, NNN, provinciale landschappen
- Halen KRW-doelen grondwater
- Grondwaterbeschermingsgebieden

Gemeenten
- Evenwichtige toedeling van functies aan locaties
- Gezondheid: Bescherming burgers en kwetsbare groepen

Waterschappen
- Halen KRW-doelen voor regionale wateren
- Regels over lozingen

Gemeenten: Regels in het omgevingsplan

- EU: Gebruik minimaliseren in gebieden met kwetsbare groepen (Sevenum-zaak)
- Art. 2.1 lid 4 Ow: in ieder geval rekening houden met beschermen van de gezondheid
- Raad van State over geitenhouderijen: mag ook uit voorzorg

Algemene regels, zoals:

- Spuitvrije/biologische zones rondom kwetsbare locaties (scholen, zorginstellingen, woningen etc.)
- Verbod op bepaalde (niet-biologische) teelten (bv. lelieteelt) → Opsterland, Haaksbergen
- Verbod op bepaalde middelen
- Voorafgaand: voorbereidingsbesluit → Fryske Marren, Hof van Twente

Vergunningsplichten, zoals:

- Sierteelt
- Gebruik bepaalde middelen
- Gebruik binnen bepaalde zones

Maatwerkvoorschriften

- Voordeel: meteen ingrijpen
- Nadeel: per locatie besluiten
- Kan ook aangevraagd worden door belanghebbenden (bv. omwonenden)
- Voorbeelden:
  - Spuitvrije zone
  - Teeltverbod
  - Verbod bepaalde middelen

Uitdagingen

- Nadeelcompensatie-claims
  - Schade gaat uit boven maatschappelijke risico (art. 4:126 Awb)
  - Geen gemist inkomen voor nog niet aangevangen bedrijfsvoering (ECLI:NL:RVS:2014:3968)
  - Grondwaardedaling: vergoeden boven 4%
  - Zorg voor voorzienbaarheid en goed participatietraject
    - Omschakelperiode

- Verbod op willekeur

- Breedte van de spuitvrije zone
  - ABRvS: 50 m bij nieuwbouw
  - Civiele rechter in lelieteelt-zaken: 250 m
  - OBO-onderzoek: 250 m rondom bollenvelden veel hogere concentraties in huisstof
  - Momenteel: onderzoek RIVM en Wageningen

Vragen en discussie